

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 13 0 У 004668 18 Увп
Бања Лука, 01.10.2020. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрше, предсједника вијећа, Страхине Ђурковића и Мерсиде Бјелобрк, чланова вијећа, уз судјеловање Радмиле Дмитровић као записничара, у управном спору по тужби Града Д., заступан по О. П., Градоначелнику, Д. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 11.9.2017. године, тужене Управе, у предмету претварања права коришћења, располагања и управљања у право својине, одлучујући о захтјеву заинтересованог лица Општине С., заступана по Д. П., Начелнику Општине за ванредно преиспитивање пресуде Округног суда у Добоју број 13 0 У 004668 17 У од 31.10.2017. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 01.10.2020. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, пресуда Округног суда у Добоју број 13 0 У 004668 17 У од 31.10.2017. године се преиначавача на начин да се тужба одбија као неоснована.

Образложење

Побијаном пресудом је уважена тужба и поништен оспорени акт којим су одбијене жалбе тужиоца и ЈЗУ А. Д., изјављене против рјешења Управе, Подручне јединице Д. број ... од 27.4.2017. године. Тим првостепеним рјешењем тачком 1 диспозитива утврђено је право својине у корист Општине С. на парцели к.ч. бр. 246/38 I Раван II кућа, кућа и зграда површине 221 м² и двориште 1769 м² укупне површине 1990 м², укњижена као државна својина на земљишту и својина на згради без земљишта - II кућа у корист Г. (Н.) С. са правом коришћења у корист сопственика зграде у зк. ул. бр. 4 к.о. О. Д. којој по новом премјеру одговара парцела број 447 Раван, кућа и зграда површине 221 м² и двориште површине 1769 м² уписана као посјед Медицинског центра Д., Здравствене станице С., у посједовни лист број 23 к.о. О. Д. и парцели број 246/108 Раван шума 4 класе укњижена као државна својина на земљишту уписаном у зк. ул. бр. 4 к.о. О. Д. којој по новом премјеру одговара парцела број 448 Раван, шума 4 класе површине 433 м², уписана као посјед Медицинског центра Д., Здравствене станице С. у посједовни лист број 23 к.о. О. Д. Тачком 2 диспозитива рјешења одлучено је да ће се након правноснажности рјешења на захтјев странке извршити брисање уписаних права те извршити укњижба права својине и упис посједа Општине С. са 1/1 дијела. Тачком 3 диспозитива је одлучено да ће се о трошковима поступка одлучити посебним закључком.

Уважање тужбе образложено је разлозима да тужиоцу није омогућено да се изјасни о писменим изјавама које су доставили правни сљедници Медицинског центра Д. нити су исти позвани на усмену расправу ради расправљања релевантне чињенице да

ли постоји или не постоји правни сљедник наведеног медицинског центра, па да није поступљено по члану 146 став 3 Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18, у даљем тексту: ЗОУП), с тим да ни расправа није одржана у смислу члана 137 ЗОУП на којој се требају предочити сви докази и расправити сва спорна питања о којима зависи одлучивање о предметној управној ствари, као и да није расправљено шта је предмет одлучивања: да ли расправљање имовинских односа у смислу члана 324 Закона о стварним правима („Сл. гласник РС“, број 124/08, 3/09, 58/09, 95/11 и 60/15 – у даљем тексту: ЗСП) на које се одредбе тужена позвала у оспореном акту или пак утврђивање права својине на основу грађења на туђем земљишту што није у надлежности управног органа као ни питање расподеле имовине између тужиоца и Општине С.. Још се додаје да је побијани акт донесен повредом правила поступка с обзиром да тужена у смислу члана 197 став 2 ЗОУП није дала довољне и ваљане разлоге о одлучним чињеницама.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), Општина С., заинтересовано лице у овом управном спору, побија наведену пресуду због повреде Закона о управним споровима, Закона о општем управном поступку, Закона о стварним правима и Закона о утврђивању и преносу права располагања имовином на јединице локалне самоуправе. Истиче да је на предметном објекту једини правни сљедник друштвено-правно лице које је и користило предметну здравствену станицу у С. као основно средство за остваривање здравствене заштите становништва на том подручју, а да су остали субјекти ЈЗУ Апотека Ј.Ј. З. Д., ЈЗУ Болница С. А. Л., Д. и ЈЗУ Институт РС имали сасвим другу основну дјелатност у оквиру цјелокупне здравствене заштите коју је пружао РМЦ Д., те по својој функционалној дјелатности нису ни могли бити правни сљедници по било ком основу, већ је то могао бити једино Дом здравља Д. у саставу РМЦ Д., што потврђује диобни биланс од 30.6.1994. године сачињен између правних субјеката у оквиру РМЦ 23. а. Д. из којег је видљиво да здравствена амбуланта у С. обавља здравствену дјелатност у оквиру Дома здравља Д. као и све друге амбуланте на територији Општине Д.. Стога је без икаквог значаја утврђивање да ли постоји правни сљедник РМЦ Д. када је сасвим јасно да је након организационо-статусних промјена одређен правни сљедник на дијелу друштвених средстава у која улази и предметна амбуланта у С. Сви правни субјекти који су пословали у саставу РМЦ Д. позвани су да се изјасне што су они и учинили писаним изјашњењем, па је погрешна оцјена суда да тужиоцу није омогућено изјашњење, јер је исти присуствовао расправи и његово изјашњење је унесено у записник, па очитовање на писана изјашњења је без икаквог значаја. Код чињенице да је предметни објекат изграђен властитим средствима и средствима грађана тадашње Општине С. и да се сада налази на територији садашње обновљене Општине С. јасно је да је безпредметно утврђивати правног сљедника за наведену имовину. Суд је погрешно оцијенио правну природу забиљежбе утврђивања права својине по основу грађења на туђем земљишту (члан 59 ЗСП) иако је захтјев усмјерен на претварање права коришћења, располагања и управљања у право својине јединице локалне самоуправе. Подносилац захтјева није оспоравао тужиоцу својство странке у управном поступку, али је у тужби истакао да тужилац нема правни интерес за подношење тужбе у овом управном спору, јер доношењем оспореног акта није повређено никакво право нити правни интерес тужиоца, будући да тужилац није био уписан на предметној непокретности ни са једним својинским правом, па је неосновано позивање тужиоца на члан 19 Закона о територијалној организацији РС, јер је за рјешавање заједничке својине између Града Д. и Општине С. надлежна Арбитражна комисија и редовни суд, па се то питање не може расправљати у оквиру управног спора (члан 9 став 1 тачка 1 ЗУС)). Из наведених разлога

предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда преиначи на начин да се тужба одбаци или ако се не одбаци да се одбије.

У одговору на захтјев, тужена остаје код разлога датих у образложењу оспореног акта.

Тужилац у одговору на захтјев истиче да остаје код навода из тужбе и предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, одговоре на захтјев, побијану пресуду, оспорени акт и цјелокупне списе предметне управне ствари, на основу одредбе 39 Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), одлучено је као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Из списка предмета произлази да је Општина С. поднијела захтјев за претварање права коришћења, располагања или управљања у право својине на јединицу локалне самоуправе на основу одредбе члана 324 став 3 ЗСП.

У конкретном случају тужени орган је поступајући по наведеном захтјеву правилно извршио претварање права коришћења, располагања или управљања у право својине у корист Општине С. на непокретностима ближе означеним у тачки 1 диспозитива првостепеног рјешења.

Из чињеничног утврђења произлази да су предметне непокретности у земљишној књизи уписане као државна својина, а по основу национализоване имовине од Г. С., па је 1958. године саграђен Дом народног здравља Д. О. на подручју тадашње Општине С. која је касније 1960. године припојена Општини Д.. Предметна зграда је саграђена из сопствених средстава Општине С. и доприноса грађана тадашње Општине С., па је сасвим оправдано да се право својине у смислу члана 324 ЗСП утврди у корист Општине С. јер наведена амбуланта С. и служи за пружање здравствених услуга грађана Општине С..

На предметним непокретностима Град Д. никада није био уписан ни са једним од својинских права па правилно заинтересовано лице у захтјеву истиче да оспореним актом, којим је одбијена жалба тужиоца и ЈЗУ апотека Д., није поврешено право или правни интерес тужиоца.

Из података списка произлази да је Град Д. учествовао у наведеном поступку и да се изјашњавао на наводе странака (записник од 15.3.2017. године), па не стоји навод да су учињене повреде поступка из одредбе члана 137 и 146 став 3 ЗОУП.

Евентуалне примједбе у погледу поступка могли су ставити они правни субјекти који су пословали у оквиру Дома здравља Д., а касније Медицинског центра Д., јер је и Амбуланта у С., као и све друге амбуланте на територији Општине Д. обављале здравствену дјелатност - пружања здравствених услуга грађанима у саставу Дома здравља Д., па имајући у виду ову чињеницу, као и то да утврђено чињенично стање нису оспоравали ти правни субјекти, то правилно заинтересовано лице у захтјеву истиче да тужилац не може поставити питање правног сљедништва. Из наведених разлога не стоји закључак нижестепеног суда у побијаној пресуди да су првостепено рјешење и оспорени акт донесени уз повреду правила поступка.

Такође није прихватљив ни став из побијане пресуде да није расправљено шта је био предмет испитног поступка јер из првостепеног рјешења као и оспореног акта јасно произлази да је тужена одлучивала о претварању права коришћења и располагања на непокретностима у друштвеној својини у право својине јединице локалне самоуправе у смислу одредбе члана 324 став 3 ЗСП, па да је посљедњи корисник са правом коришћења који је био уписан у земљишној књизи на предметном земљишту био Г. С. од којег је национализовано земљиште за потребе изградње здравствене амбуланте, те имајући у виду чињеницу да се наведена непокретност налази на територији Општине С. то су правилно одлучили првостепени орган тужене када је утврдио право својине у корист Општине С. на предметним непокретностима и тужена када је оспореним актом одбила жалбу тужиоца.

Код таквог стања ствари овај суд налази да је побијаном пресудом остварен разлог њене незаконитости из одредбе члана 35 став 2 ЗУС, па се отуда захтјев заинтересованог лица на основу одредаба члана 40 став 1 и 2 тог закона уважава, побијана пресуда преиначавача на начин да се тужба одбија као неоснована, јер нису остварени основи из члана 10 ЗУС за поништење оспореног акта.

Записничар
Радмила Дмитровић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић